

УДК 352

DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2026.93.1.30>

ПОВНОВАЖЕННЯ СІЛЬСЬКОГО, СЕЛИЩНОГО, МІСЬКОГО ГОЛОВИ В ПЕРІОД ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ТА ВОЄННОГО СТАНУ

Гречишнікова В.В.,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри інформаційного,
господарського та адміністративного права,
завідувач навчально-практичної лабораторії
інформаційного права та правових питань
інформаційних технологій факультету соціології і права
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ORCID: 0009-0003-8550-8910

Гречишнікова В.В. Повноваження сільського, селищного, міського голови в період децентралізації та воєнного стану.

В статті зазначено про важливість діяльності органів місцевого самоврядування. Досліджено повноваження сільського, селищного, міського голови та особливості їх виконання в період завершальної стадії реформи децентралізації та під час воєнного стану в Україні. Проаналізовано його правовий статус, як головної посадової особи місцевої територіальної громади. Вказано, що сільський, селищний, міський голова має встановлені законодавством повноваження організаційно-розпорядчого та консультативно-дорадчого характеру в багатьох сферах діяльності органів місцевого самоврядування та делегованих органами державної виконавчої влади. Розглянуто його права та обов'язки, основи взаємодії з територіальною громадою, місцевою радою та її виконкомом, органами державної влади, комунальними підприємствами, міжнародними організаціями, засобами масової інформації та громадськістю. Зазначено принципи служби, яких сільський, селищний, міський голова повинен неухильно дотримуватися керуючи органами місцевого самоврядування. Висвітлено зміни законодавства щодо особливостей виконання деяких повноважень сільського, селищного, міського голови в період дії воєнного стану в Україні, що направлені на забезпечення належного управління на відповідній території, покращення життєдіяльності членів територіальної громади, надання допомоги силам оборони та ЗСУ для відсічі збройної агресії. Вказано на важливість застосування передбаченої законодавством відповідальності та зазначено на деякі проблеми щодо притягнення сільського, селищного, міського голови до дисциплінарної та інших видів юридичної відповідальності за невиконання, неналежне виконання своїх повноважень та скоєння правопорушень в своїй професійній діяльності. Підкреслюється нагальна потреба в доопрацюванні законодавства України, в прийнятті та закріпленні більш чітких юридичних норм для можливості реалізації персональної відповідальності сільського, селищного, міського голови за здійснення наданих йому повноважень.

Ключові слова: повноваження, посадова особа, органи місцевого самоврядування, органи виконавчої влади, реформа децентралізації, воєнний стан, притягнення до відповідальності.

Hrechyshnykova V.V. Powers of village, settlement, and city heads during decentralization and martial law.

The article highlights the importance of local self-government bodies. It examines the powers of village, settlement, and city heads and the specifics of their exercise during the final stage of decentralization reform and martial law in Ukraine. It analyzes their legal status as the chief officials of local territorial communities. It states that village, settlement, and city mayors have powers established by law of an organizational, administrative, and consultative nature in many areas of

activity of local self-government bodies and delegated by state executive bodies. His rights and obligations, the basics of interaction with the territorial community, the local council and its executive committee, state authorities, municipal enterprises, international organizations, the media, and the public are considered. The principles of service that the village, settlement, and city mayor must strictly adhere to when managing local self-government bodies are indicated. The article highlights changes in legislation regarding the specifics of exercising certain powers of village, settlement, and city heads during the period of martial law in Ukraine, which are aimed at ensuring proper governance in the relevant territory, improving the livelihoods of members of the territorial community, and providing assistance to the defense forces and the Armed Forces of Ukraine to repel armed aggression. The importance of applying the liability provided for by law is noted, and some problems are pointed out regarding the disciplinary and other types of legal liability of village, settlement, and city heads for failure to perform or improper performance of their powers and for committing offenses in their professional activities. It emphasizes the urgent need to refine Ukrainian legislation, adopt and consolidate clearer legal norms to enable the personal accountability of village, settlement, and city heads for the exercise of their powers.

Key words: powers, official, local government bodies, executive authorities, decentralization reform, martial law, prosecution.

Постановка проблеми. Визнання і гарантування місцевого самоврядування є важливим конституційним положенням в Україні, що реалізується, не дивлячись на труднощі з якими стикається наша країна за останні роки, на відсутність можливості завершити в повній мірі реформу державного управління органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Продовжуючи опір, стикаючись зі спричиненими військовою агресією кризами у всіх сферах життєдіяльності суспільства, важливо пам'ятати, що від діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування залежить наскільки якісно Україна буде долати виклики сьогодення. Професійне, чітке та швидке реагування посадових осіб на виникаючі в країні проблеми є підґрунтям оперативного вирішення поставлених перед органами держави та місцевого самоврядування завдань.

Засади організації органів місцевого самоврядування, правовий статус їх посадових осіб, особливості діяльності та відповідальності визначено, відповідно до Конституції, законодавством України. Оскільки сільський, селищний, міський голова є головною посадовою особою місцевого самоврядування, вважаємо актуальним дослідження його повноважень, особливостей їх виконання після пройдених етапів децентралізації в період воєнного стану в Україні, можливості притягнення до відповідальності за неналежне виконання своїх обов'язків та зловживанням правами.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематику діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування досліджували такі науковці, як М.О. Баймуратов, Є.І. Бородин, Є.А. Квітка, В.В. Кравченко, К. Ємельяненко, О.В. Звіздай, І.В. Козюра, А.О. Краснейчук, Б.Я. Кофман, О. Майданик, Р.І. Панчишин, А.Ф. Ткачук та інші. Водночас, у сучасній правовій науці недостатньо наукових робіт, присвячених діяльності головної посадової особи місцевого самоврядування в період децентралізації та воєнного стану в Україні.

Мета статті полягає в дослідженні повноважень сільського, селищного, міського голови, особливостей їх виконання після проведення реформи та під час воєнного стану в Україні.

Вклад основного матеріалу. Конституцією України проголошено, що «в Україні визнається і гарантується місцеве самоврядування» [1, ст. 7]. Зазначено, що «органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України» [1, ст. 19].

Сільський, селищний, міський голова (далі - Голова) в системі місцевого самоврядування є головною посадовою особою територіальної громади, яка обрала його. Він має представницький мандат та здійснює свої повноваження на постійній основі. На Голову поширюються повноваження та гарантії депутатів рад, що закріплено Законом України «Про статус депутатів місцевих рад» [2] та які не суперечать нормам Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» про правовий статус Голови. Адже Голова «не може бути депутатом будь-якої ради, суміщати свою службову діяльність з іншою посадою, в тому числі на громадських засадах, займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю [3, ч. 4 ст. 12].

Відповідно до Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» [4], який на тепер зберігає чинність, оскільки втратить її не раніше ніж через шість місяців з дня припинення або скасування воєнного стану в Україні, повноваження новообраного Голови, як посадової особи, починаються з моменту складення присяги на пленарному засіданні відповідної ради, на якому виборчою комісією оголошується рішення щодо його обрання та реєстрації. Присяга має наступний зміст: «Усвідомлюючи свою високу відповідальність, урочисто присягаю, що буду вірно служити громаді та народові України, неухильно дотримуватися Конституції України та законів України, сприяти втіленню їх у життя, охороняти права, свободи і законні інтереси громадян, сумлінно виконувати свої посадові обов'язки» [4, ст. 11].

Виконуючи свої повноваження, Голова повинен неухильно дотримуватись принципів служби в органах місцевого самоврядування, встановлених законодавством. Вони мають бути фундаментом всій його діяльності, спрямованій на реалізацію територіальною громадою свого права на місцеве самоврядування та повноважень органів виконавчої влади, які надано органам та посадовим особам місцевого самоврядування в процесі децентралізації.

Це: « – служіння територіальній громаді;
 – поєднання місцевих і державних інтересів;
 – верховенства права, демократизму і законності;
 – гуманізму і соціальної справедливості;
 – гласності;
 – пріоритету прав та свобод людини і громадянина;
 – рівних можливостей доступу громадян до служби в органах місцевого самоврядування з урахуванням їх ділових якостей та професійної підготовки;
 – професіоналізму, компетентності, ініціативності, чесності, відданості справі;
 – підконтрольності, підзвітності, персональної відповідальності за порушення дисципліни і неналежне виконання службових обов'язків;
 – дотримання прав місцевого самоврядування;
 – правової і соціальної захищеності посадових осіб місцевого самоврядування;
 – захисту інтересів відповідної територіальної громади;
 – фінансового та матеріально-технічного забезпечення служби за рахунок коштів місцевого бюджету;
 – самостійності кадрової політики в територіальній громаді» [4, ст. 4].

Виконання повноважень Голови місцевої ради повинно спиратися на закріплені в законодавстві обов'язки посадової особи місцевого самоврядування.

Це: « – додержання Конституції і законів України, інших нормативно-правових актів, актів органів місцевого самоврядування;
 – забезпечення відповідно до їх повноважень ефективної діяльності органів місцевого самоврядування;
 – додержання прав та свобод людини і громадянина;
 – збереження державної таємниці, інформації про громадян, що стала їм відома у зв'язку з виконанням службових обов'язків, а також іншої інформації, яка згідно із законом не підлягає розголошенню;
 – постійне вдосконалення організації своєї роботи, підвищення професійної кваліфікації;
 – сумлінне ставлення до виконання службових обов'язків, ініціативність і творчість у роботі;
 – шанобливе ставлення до громадян та їх звернень до органів місцевого самоврядування, турбота про високий рівень культури, спілкування і поведінки, авторитет органів та посадових осіб місцевого самоврядування;
 – недопущення дій чи бездіяльності, які можуть зашкодити інтересам місцевого самоврядування та держави » [4, ст. 8].

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Голова має посадові повноваження у здійсненні організаційно-розпорядчих та консультативно-дорадчих функцій в органах місцевого самоврядування. Перше, на що звертає увагу законодавець, це покладання обов'язку забезпечення здійснення на відповідній території повноважень органів виконавчої влади, що делеговано органам місцевого самоврядування, а також додержання при цьому Конституції України, законів та підзаконних актів України [3, ст. 42].

На Голову покладається обов'язок організовувати роботу ради, її виконавчого комітету та керувати їх апаратом, оскільки він очолює виконавчий комітет місцевої ради та головує на її засі-

дань. В межах виконання повноважень, Голова скликає сесії ради, вносить пропозиції та формує порядок денний. Він має право підпису рішень органів місцевого самоврядування.

До організаційної діяльності Голови віднесено забезпечення підготовки на розгляд місцевої ради проєктів програм з питань місцевого самоврядування: соціально-економічного, культурного розвитку, підготовки, виконання та звітування про виконання місцевого бюджету, тощо. Будучи розпорядником бюджетних коштів місцевого бюджету, він повинен контролювати їх використання лише за призначенням, що визначено місцевою радою. Затверджені радою програми, бюджет та звіти повинні оприлюднюватися на офіційному сайті органів місцевого самоврядування. В межах повноважень, встановлених Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Голова бере участь у здійсненні державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності виконавчими органами місцевої ради про що щорічно звітує раді. Серед обов'язків Голови – забезпечити виконання рішень місцевої ради та її виконавчого комітету, а також місцевого референдуму [3].

Голову наділено важливими повноваженнями і щодо формування кадрового складу органів місцевого самоврядування. Він має право вносити на розгляд ради обґрунтовані пропозиції:

- щодо кандидатури на посаду секретаря ради;
- про кількісний і персональний склад виконавчого комітету ради;
- щодо структури виконавчих органів ради, апарату ради та її виконавчого комітету, їх штатів.

Голова має право:

- призначати та звільняти керівників відділів, управлінь та інших структурних одиниць виконавчих органів місцевої ради;
- призначати та звільняти керівників комунальних підприємств, установ, організацій, за виключенням випадків, коли відповідні повноваження надано наглядовим радам юридичних осіб.

З доповненням частини 4 статті 42 ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні» пунктами 11⁻¹ та 11⁻² відповідно Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про безоплатну правову допомогу» до повноважень Голови було додано обов'язок вносити на розгляд ради пропозиції:

- про утворення спеціалізованої установи з надання безоплатної первинної правничої допомоги;
- щодо кандидатури на посаду керівника такої установи [5].

Ініціативи Голови також направлені на розвиток активної співпраці органів виконавчої влади та місцевого самоврядування для отримання жителями територіальної громади правничих послуг на високому професійному рівні, що є особливо важливим в період воєнного стану. Така допомога гарантується державою та надається не тільки за рахунок коштів Державного бюджету України, а й місцевих бюджетів та інших джерел, передбачених законодавством [6].

Відповідно до закону, Голову наділено наступними представницькими повноваженнями:

- представляти місцеву територіальну громаду та органи самоврядування у відносинах з державними органами, іншими органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, громадянами, а також у міжнародних відносинах;
- укладати від імені місцевої територіальної громади, ради та її виконавчого комітету договори з питань, віднесених до виключної компетенції ради, з наступним їх затвердженням радою [3].

Під час воєнного стану, при активній співпраці органів та посадових осіб місцевого самоврядування з міжнародними організаціями, представниками органів влади та органів самоврядування інших країн, зростає значення виконання відповідних повноважень Голови як в інтересах оборони країни так і для всебічної підтримки своєї територіальної громади.

Важливим представницьким повноваженням також є звернення Голови до суду щодо визнання незаконними актів юридичних осіб, які обмежують права та інтереси місцевої територіальної громади, повноваження ради та її органів [3].

Голова, як посадова особа, повинен особисто спілкуватися з громадянами та забезпечувати додержання законодавства органами місцевого самоврядування при розгляді звернень громадян та їх об'єднань. Голова може бути ініціатором загальних зборів та громадських слухань жителів територіальної громади для прийняття рішення з питань місцевого значення, яке потім враховується органами місцевого самоврядування у своїй діяльності. В межах своїх повноважень, Голова видає нормативно – правові акти у вигляді розпоряджень. Він є підзвітним, підконтрольним і відповідальним перед територіальною громадою, відповідальним перед місцевою радою, підконтрольним органам виконавчої влади з питань здійснення виконавчими органами місцевої ради

повноважень органів виконавчої влади в разі їх делегування. Голова зобов'язаний звітувати перед місцевою територіальною громадою про свою роботу [3].

На Голову, у разі виявлення чи отримання повідомлення про порушення норм Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування покладено обов'язок в межах своєї компетенції відповідно до законодавства вжити заходів щодо припинення виявленого порушення, усунення його наслідків та притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності, а у випадках виявлення ознак кримінального або адміністративного правопорушення також поінформувати спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції. Голова, як керівник посадових осіб місцевого самоврядування, повинен забезпечувати робоче середовище з високим рівнем організаційної культури та дієвими антикорупційними механізмами, професійно реагувати на етичні дилеми, які виникають у підлеглих, надавати своєчасні поради для добросовісного вирішення таких дилем [7].

За останні роки, правовий режим воєнного стану сприяв формуванню компетенції та визначенню сфери повноважень органів місцевого самоврядування в умовах надзвичайних ситуацій, з якими вони не стикались в мирний час [8].

Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану» [9] було внесено зміни до закону України «Про правовий режим воєнного стану» та передбачено створення військової адміністрації населених пунктів в межах територій де органи та посадові особи місцевого самоврядування не здійснюють покладені на них законодавством повноваження. Начальником військової адміністрації населеного пункту може бути призначений відповідний сільський, селищний, міський голова [10, ч.3 ст. 4].

Натепер, відповідно до законодавства, Голови громад отримали можливість приймати самостійні рішення у сферах, які мають вагоме значення в умовах надзвичайних обставин воєнного стану:

- перерозподіл фінансових ресурсів з місцевого бюджету на потреби ЗСУ;
- боротьба з надзвичайними ситуаціями та епідемічними випадками;
- керування небезпечними відходами;
- вивільнення земельних ділянок комунальної власності від тимчасових незаконно розміщених споруд;
- проведення інспекцій будівель і споруд, що пошкоджені унаслідок воєнних дій;
- розбирання будівель і споруд, які після інспекції визнані аварійно небезпечними та становлять загрозу для життя людей [8].

Відповідні рішення набирають чинності з моменту їх прийняття, якщо не встановлено пізніший термін, та невідкладно доводяться до відома жителів відповідних територіальних громад [10, ч.7 ст.9].

Договори, укладені під час воєнного стану Головою від імені ради з зазначених вище питань, не потребують затвердження відповідною радою, якщо строк дії таких договорів не перевищує один рік з дня припинення чи скасування воєнного стану. У разі якщо строк дії таких договорів перевищує один рік з дня припинення чи скасування воєнного стану, відповідна рада протягом 30 днів з дня припинення чи скасування воєнного стану приймає рішення про затвердження таких договорів та строк їх дії [10, ч.8 ст.9].

Під час дії воєнного стану Голова може прийняти рішення та затвердити тимчасову структуру виконавчих органів ради. Він має право призначати без конкурсного відбору осіб на посади та звільняти з посад в органах місцевого самоврядування, керівників комунальних підприємств, установ, організацій, що належать до сфери управління відповідного органу місцевого самоврядування. Законом передбачено інші спрощення вимог законодавства при призначенні осіб в органи місцевого самоврядування [10].

Аналізуючи вищевказане, можна стверджувати, що законодавець надав Голові широкий спектр надважливих для функціонування органів місцевого самоврядування повноважень. Актуальним залишається питання щодо якості їх виконання та притягнення до відповідальності цієї посадової особи в разі виконання своїх прав і обов'язків недбало або поза межами правового поля.

Відповідно до ч. 5 ст. 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільський, селищний, міський голова несе персональну відповідальність за здійснення наданих йому законом повноважень [3, ст.42]. Цікавим є зауваження юристів, які називають цю норму закону «мертвона-

родженою», оскільки вона, на їхню думку, не слугує способом попередження системних правопорушень з боку головної посадової особи ОМС, який свідомо обрав собі таку професію [11].

Відповідно до Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» Голову, як посадову особу, в разі порушення законодавства про службу в органах місцевого самоврядування, може бути притягнуто до цивільної, адміністративної або кримінальної відповідальності [4, ст. 23]. В статті 24 відповідного закону вказано, що «матеріальна шкода, завдана територіальній громаді незаконними рішеннями сільських, селищних, міських голів», інших посадових осіб органів місцевого самоврядування, їх «діями чи бездіяльністю» як «посадових осіб місцевого самоврядування при здійсненні ними своїх повноважень, відшкодовується за рахунок місцевого бюджету в порядку, встановленому законом». При цьому зазначається, що сільський, селищний, міський голова, наряду з сільськими, селищними та міськими радами є суб'єктом, що має право зворотної вимоги (регресу) до посадової особи місцевого самоврядування, яка заподіяла шкоду територіальній громаді, у розмірах і порядку, визначених законами України та статутами територіальних громад [4, ст. 24]. Хто має право регресу до Голови в разі заподіяння шкоди територіальній громаді з його вини – питання дискусійне.

В статті 19 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» передбачено, що особливості дисциплінарної відповідальності посадових осіб місцевого самоврядування, пов'язаних із службою в органах місцевого самоврядування, забезпечуються у порядку, передбаченому законом. Практикуючі юристи давно ставлять під сумнів можливість притягнення Голови, як особи, що займає виборну посаду, до дисциплінарної відповідальності. Адже в законодавстві відсутні чіткі норми щодо процедури притягнення до цього виду відповідальності посадових осіб, яких призначено за результатами проведення виборів. Відповідний порядок законодавчо не визначений і механізму застосування дисциплінарної відповідальності до Голови в законодавстві не встановлено [12].

Важливо зазначити, що Голова, як посадова особа місцевого самоврядування є суб'єктом, на якого поширюється дія Закону України «Про запобігання корупції». Відповідно, за скоєння корупційного правопорушення законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність; за скоєння правопорушення, пов'язаного з корупцією законом передбачено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність [13].

Через невизначеність в законодавстві щодо питань притягнення Голови до дисциплінарної відповідальності виникає необхідність в прийнятті чітких норм та закріпленні їх в спеціальному законі. Існує нагальна потреба в доопрацюванні відповідного законодавства. Варто наголосити, що притягнення Голови до будь якого виду юридичною відповідальності є досить складним юридичним процесом, що вимагає чіткого фіксування доказів скоєння ним правопорушень.

Висновки. На підставі вищезазначеного, можна зробити висновки, що на Голову покладено надважливі повноваження, виконання яких, чітко і своєчасне, в межах правового поля, є ключовим для нормального функціонування органів місцевого самоврядування, їх злагодженої роботи для кращого життєзабезпечення жителів територіальної громади в цей нелегкий для країни час. Голова є суб'єктом, якого законодавець наділив правом застосовувати заходи дисциплінарної відповідальності щодо винної у скоєнні порушень у своїй професійній діяльності посадової особи органу місцевого самоврядування. Відповідне накладає на Голову не тільки законодавчі, а й високі моральні вимоги щодо виконання своїх професійних функцій. Ця посадова особа свідомо обирає свій шлях в органах місцевого самоврядування та повинна розуміти всю відповідальність щодо своєї діяльності, ухвалювати рішення та працювати на благо держави та територіальної громади, яка обрала його. Важливо зауважити, що в разі неналежного виконання повноважень, не дивлячись на те, що законодавством передбачено притягнення Голови до юридичної відповідальності, на практиці це є досить складним завданням, яке потребує не тільки злагодженої правової роботи громадськості, правоохоронних та судових органів, а й доопрацювання законодавства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 04.02.2026).
2. Про статус депутатів місцевих рад: Закон України від 11.07.2002 № 93-IV/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15#Text> (дата звернення: 04.02.2026).

3. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 N 280/97-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 04.02.2026).
4. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7.06.2001 № 2493-III/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text> (дата звернення: 04.02.2026).
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про безоплатну правову допомогу»: Закон України від 06.11.2012 № 5477-VI/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5477-17#n33> (дата звернення: 04.02.2026).
6. Про безоплатну правничу допомогу: Закон України від 2.06.2011 № 3460-VI/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text> (дата звернення: 04.02.2026).
7. Про затвердження Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування : Наказ Національного агентства України з питань державної служби від 05.08.2016 №158. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1203-16#n13> (дата звернення: 04.02.2026).
8. Гречишникова В. Забезпечення виконання повноважень органів місцевого самоврядування в процесі децентралізації. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. 2024. № 1. С.133-139. DOI: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2024.1.22>, <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/579/527>.
9. Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану: Закон України від 12.05.2022 № 2259-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2259-20#Text> (дата звернення: 04.02.2026).
10. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення: 04.02.2026).
11. ПРОТОКОЛ. UA. Юридичний інтернет ресурс. URL:https://protocol.ua/ua/pro_mistseve_samovryaduvannya_v_ukraini_stattya_42/ (дата звернення: 04.02.2026).
12. Factor. ua Притягнення до дисциплінарної відповідальності голів ОТГ Юридичний інтернет ресурс. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/ds/2017/november/issue-11/article-32056.html> (дата звернення: 04.02.2026).
13. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (дата звернення: 04.02.2026).

Дата першого надходження рукопису до видання: 10.02.2026

Дата прийняття до друку рукопису після рецензування: 20.02.2026

Дата публікації: 05.03.2026

© Гречишникова В.В., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0